

ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ.

Η ἀνοιξις φθάνει.

Μαράν εἰς τὰ δόρη τὸ φῶς του ήλιου
Ἐίς εὔσορον λύει ἀτέμδον τὰς γιδνάς,
Τὴν γῆν στέφει χλόη καὶ φύλλα τοὺς κλάνας,
Καὶ ἄνω ἡ πτέρυξ λευκοῦ νέφυδρίου
Ἐίς αὐλαν σπεύδει πραεῖαν

Πρὸς τὴν θερμήν, ποδητὴν Μεσημβρίαν.

Μαζὶ μὲ τὰ νέφη

Μαζὶ κ' ἡ ψυχή μου εἰς πόδου ἀγίου
Πτερὰ φερομένη τὸ ἀπειρον σχίζει
Κ' ἐκεῖ μετὰ στόνου ἐκπνέει μυχίου
Ἐκεῖ ποῦ τὰ κύματα ἡδύπνουν φλοισβίζει,
Θρέμμα βορρᾶς γαληναίου
Ἐίς τὰς γελώσας ἀκτὰς τοῦ Αἴγαίου.

Ἄχ, πέτα ψυχή μου,
Ἐκεῖ ποῦ εἰς μάγον στυγμήν μεσημβρίας
Σιγοῦν τούρανοῦ οἱ σαπφείροι δόμοι,
Καθεύδουν τοῦ πόντου οἱ ἀπειροι δρόμοι,
Καὶ Νύμφης ἀκούεται ἄσμα ποντίας
Ἐίς εὔχον κοῖλον σπηλαῖον
Ἐίς τὰς γελώσας ἀκτὰς τοῦ Αἴγαίου.

Ἐν τῇ ἐπαύλῃ Veitshöchheim παρὰ τῇ Βιρσεβούργῃ, Ἀπρίλιος τοῦ 1879.

Ω γνώριμα μέρη!

Ὑπέρυθροι βράχοι ἐκεῖ γιγαντώδεις
Βαρεῖς ἐπ' ἀλλήλων αἰώνας κοιμῶνται,
Καὶ πράσινοι σχίζονται καὶ θάμνοι εὑώδεις
Θρασές εἰς ζαλίζοντα μῆψη κρεμῶνται,
Ἄβατος κοίτη δρένειον

Ἐίς τὰς γελώσας ἀκτὰς τοῦ Αἴγαίου.

Ἐκεῖ νὰ μπάγω!

Ἐκεῖ ποῦ εἰς πνεῦμα δονεῖται ζεφύρου
Κι' ἀνέρπ' εἰς συκῆν καλλιστάφυλον κλῆμα,
Σκιάζον πατέρων πανάγιον μνῆμα,
Καὶ στέκουν εἰς θείας ἐκστάσεις διέρου
Ναοῦ ἔρειπι ἀρχαῖον

Ἐίς τὰς γελώσας ἀκτὰς τοῦ Αἴγαίου.

Ἄχ, σπεῦσον ψυχή μου

Ἐκεῖ ποῦ εἰς φέγγος σελήνης μυθῶδες
Ο πάτριος οἶκος λευκὸς ἀπαγάζει,
Κ' εἰς αὔρας πτερύγισμα κοῦφον κ' εὐώδεις
Τῆς πρώτης ἀγάπης τὸ φάσμα στενάζει,
Χιώ παρεβούντος ὥραίου

Ἐίς τὰς γελώσας ἀκτὰς τοῦ Αἴγαίου.

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΠΡΟΒΕΛΕΓΙΟΣ.

ΠΕΡΙ ΘΕΡΜΟΤΗΤΟΣ ΦΑΓΗΤΩΝ.

Συνήθως εἰς τὰς πλείστας οἰκογενείας ή θερμοκρασία των φαγητῶν δρίζεται ύπο τῆς μαγείρου ή τῆς οἰκοδεσποινῆς κατὰ τοὺς γενικῶς ισχύοντας μαγειρικούς κανόνας, τὰ δὲ λοιπὰ τῆς οἰκογενείας μέλη καὶ οἱ ξένοι υπείκουσι τυφλῶς εἰς τὴν ἀλάνθαστον κρίσιν τῶν εἰδημόνων τούτων, μηδαμῶς μεριμνῶντες περὶ τῆς ὀψελίμου ή βλαβερᾶς ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ ἐπιδράσεως τῶν ψυχρῶν ή θερμῶν φαγητῶν. Εἰς τὸν στόμαχον, ἐν ὅσῳ εἶναι ὑγιής, ἐπιβάλλονται πολλὰ καὶ μεγάλα κατ' ἀμφοτέρας τὰς διευθύνσεις: παγωτὰ εἶνε ἐν χρήσει πανταχοῦ, καὶ ξένην καφές θεωρεῖται μάλιστα ύπο πολλῶν ὀψελίμος. Ἐν Ρωσίᾳ πίνουσι τὸ τεῖον ἐν θερμοκρασίᾳ 80 βαθμῶν τοῦ Κελσίου, καὶ παρ' ἡμῖν δὲ ἐπικρατεῖ δροσία συνήθεια τῆς πόσεως τοῦ τεῖον, ὡς ἵδρωτικοῦ μέσου εἰς τὰ κρυολογήματα.

Ως πρὸς τὴν ἐπενέργειαν τῆς θερμῆς τροφῆς ἐπὶ τοῦ στομάχου περιωρίζετο· ή ἐπιστήμη πρὸ δλίγων ἔτι ἐτῶν εἰς παντὸς εἰδους ὑποθέσεις καὶ εἰκασίας. Ἡδη ὄμως τῇ εἰσηγήσει τοῦ διασήμου καθηγητοῦ M. Pettenkofer ἀπεδείχθη διὰ πειραμάτων ὅτι τὰ ὑπερμέτρως θερμὰ φαγητὰ προξενοῦσιν ίσχυρὸν τοῦ αἵματος εἰς τὴν βλεννοειδῆ μεμβράνην τοῦ στομάχου, ητοις ἐπιφέρει στομαχικὸν κατάρρουν καὶ δύναται μάλιστα νὰ γεννήσῃ ἐν αὐτῷ καὶ ἀποστήματα δυσθεράπευτα. Καὶ εἰς τοὺς ὁδόντας εἶνε λίαν βλαβερά ή υπερβολικὴ θερμότης τῶν φαγητῶν· δὲ περιβάλλων τοὺς ὁδόντας στιλπνός σμάλτος ρήγνυται καὶ οὕτω διευκολύνεται η σήψις καὶ βαθμηδὸν η παντελὴς ἀπώλεια τῶν ὁδόντων.

Τὶ ἐννοοῦμεν ὄμως μὲ υπερβολικὴν θερμότητα; Εἶνε ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας, ὅτι τὰ εὐπεπτότερα φαγητὰ εἶναι τὰ ἔχοντα τὴν θερμοκρασίαν τοῦ αἵματος. Η θερμοκρασία αὕτη εἶνε, ὡς γνωστὸν, 28° Ρεωμύρου ή 35,5° Κελσίου.

Μετρία αὗξησις τῆς θερμοκρασίας ταύτης κατὰ 10 περίπου βαθμούς οὐδεμίαν βλάβην ἐπιφέρει εἰς τὸν στόμαχον. Ωστε φαγητά, ἔχοντα θερμότητα 38 μέχρι 40 βαθμῶν Ρεωμύρου δὲν εἶναι ἐπιβλαβῆ.

Πόσον ὄμως ζεστὰ εἶναι τὰ φαγητὰ συνήθως τὰ, ὅποια τρώγομεν; πόσον καίει δικαΐεις, τὸν ὅποιον πίνομεν; πόσον ή σούπα, τὸ ψητόν; Ἄρκει μόνον νὰ συμβουλευθῶμεν τὸ θερμόμετρον, ὅπως ίδωμεν κατὰ πόσους βαθμούς υπερβάνει τὰ ἀνωτέρω ρήματα ὅρια ή θερμοκρασία τῶν φαγητῶν μας. Πολλοὶ ὄμως νομίζουσιν ὅτι τὰ φαγητά, ὅταν δὲν ἔχωστι τὴν ἀπαιτουμένην θερμότητα, καθίστανται ἀνούσια. Ἀπ' ἐναντίας ή υπερβολικὴ θερμότης καθίσταται ἀδύνατον τὴν αἰσθησιν τῆς γεύσεως· ἐάν κρατήσωμεν ἐπὶ ἡμισύ μέχρις ἐνδέ λεπτοῦ τῆς ὥρας τὴν γλωσσαν ἐντὸς ὅδατος ἔχοντος θερμοκρασίαν 50 βαθμῶν Κελσίου, δὲν εἴμεθα πλέον εἰς θέσιν νὰ ἀντιληφθῶμεν τῆς γλυκύτητος τῆς σακχάρως, εἰς υψηλοτέρας δὲ θερμοκρασίας ή ἀναισθησία αὕτη τῆς γεύσεως ἐπέρχεται ταχύτερον καὶ ἀσφαλέστερον. Οὐδόλως λοιπὸν παράδοξον, ἀν πεπειραμένοι ιατροί, ἔχοντες μπ' ὄψει τὰς ἀληθείας ταύτας, δὲν ἐδίστασαν να ἀποφανθῶσιν ὅτι ἐπὶ τῆς τραπέζης θὰ ητο τὸ θερμόμετρον καταλληλότερον τοῦ ἀλατοδοχείου καὶ τῆς πεπεροδήκης. Δὲν θὰ ητο ὄμως ἀτοπον, καὶ ἐν τῷ μαγειρεύοντος ίδιαιτερα θερμόμετρα, δεικνύοντα τὰς ἀπαιτουμένας δι' ἔκαστον φαγητὸν καὶ ποτὸν θερμοκρασίας. Βεβαίως θὰ ητο γελοιόν καὶ σχολαστικὸν νὰ μετρῇ η οἰκοδέσποινα τὴν θερμότητα δύλων τῶν φαγητῶν διὰ τοῦ θερμομέτρου· ἐν τούτοις διφεύλει ὅπωσδήποτε νὰ γνωρίσῃ τὰ ὅρια τῆς θερμότητος, πέραν τῶν ὅποιων τὰ φαγητὰ καθίστανται ἐπιβλαβῆ εἰς τὸν στόμαχον. — "Οπως εἰς τὰ θερμὰ φαγητὰ